

Urheilijaksi paratriathloniin?

Kansallisen luokittelun polku askel askeleelta

Suomen Triathlonliitto ry

4.1.2023

Harrastatko triathlonia ja olisit kiinnostunut kilpailemaan paratriathlonissa?

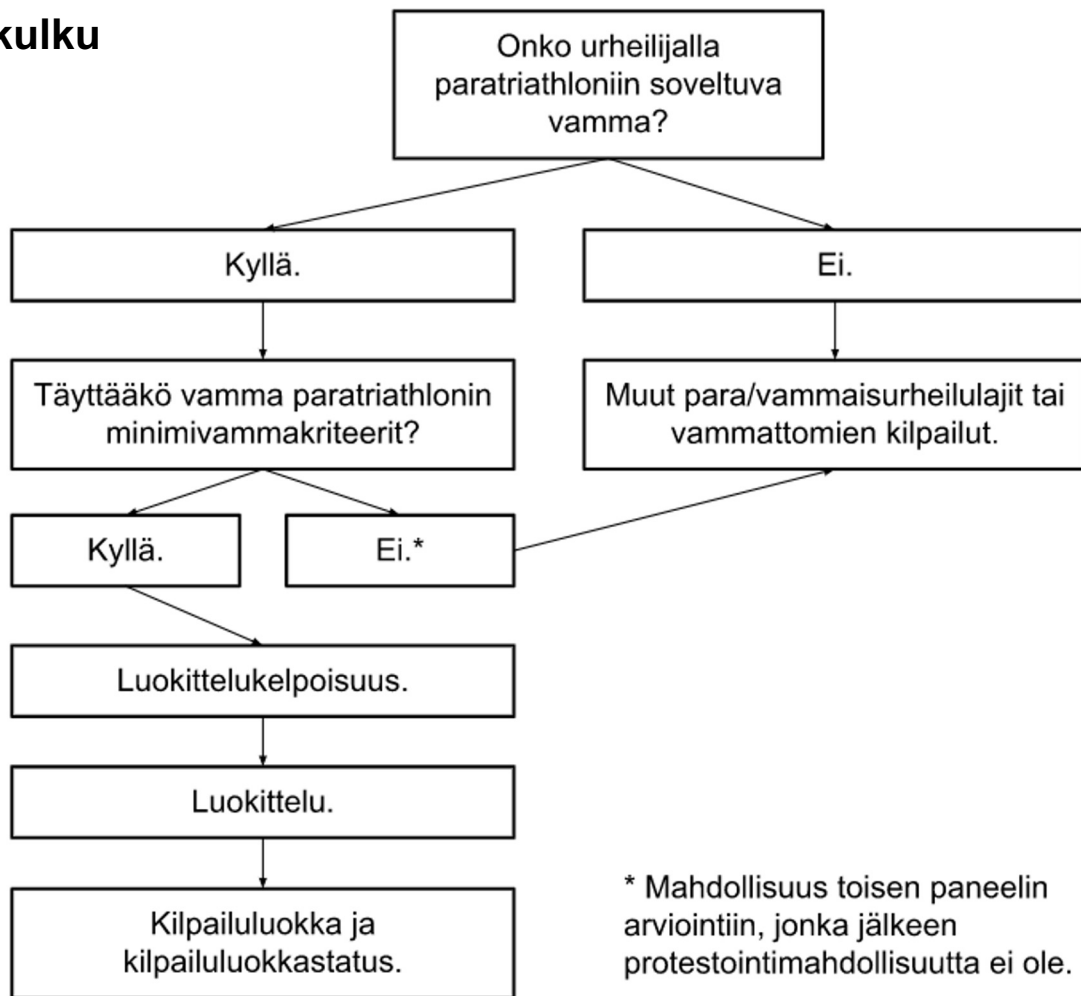
Oletko jo tietoinen soveltuuko toimintarajoitteesi tai vammasi paratriathloniin ja täyttääkö se lajin kansainväliset minimivaatimukset?

Mietitkö, mihin kilpailuluokkaan kuulut?

Tutustu tähän paraurheilijan kansalliseen luokitteluprosessiin, niin saat vastaukset kysymyksiisi.

Seuraavilla dioilla kuvataan luokittelun kulku askel askeleelta.

Luokitteluprosessin kulku

Onko sinulla vakaa ja pysyvä terveydentila tai diagnoosi, joka aiheuttaa paratriathloniin soveltuvan toimintarajoitteen tai vamman?

Paratriathloniin soveltuvat toimintarajoitteet ja vammat:

- Alentunut lihasvoima
- Nivelten alentunut passiivinen liikkuvuus
- Raajapuutos
- Hypertonia
- Ataksia
- Atetoosi
- Näkövammaisuus

Askel 1. Lajiin soveltuva toimintarajoite tai vamma

- Ole yhteydessä valmentajaan, Suomen Triathlonliittoon ja/tai paratriathlonin luokittelijaan Annika Slungaan.
- Selvitä, onko sinulla lajiin soveltuva toimintarajoite tai vamma ja keskustele mahdollisuuksistasi kansalliseen luokitteluun Annika Slungan kanssa.
- Saat luokitteluluvan, jos sinulla on [soveltuva toimintarajoite tai vamma](#) ja lääkärintodistus siitä. Lääkärintodistuksessa on oltava diagnoosi, joka todentaa toimintarajoitteen tai vamman.
 - Sovi luokittelusta ja luokittelun ajankohdasta Annika Slungan kanssa.
- Et saa lupaa luokitteluun, jos toimintarajoitteesi tai vammasi ei sovellu paratriathloniin.
 - Muista, että jokin toinen paraurheilulaji voi sopia sinulle, joten keskustele muista mahdollisuuksistasi joko luokittelijan tai Paralympiakomitean kanssa.

Askel 2. Lausunnot ja ilmoittautuminen luokitteluun

- Varmista hyvissä ajoin (noin 2 kk) ennen luokittelutilaisuutta, että sinulla on voimassa oleva lääkärinlausunto, jossa on soveltuvan toimintarajoitteen tai vamman aiheuttama diagnoosi.
- Jos sinulla on fysioterapeutin lausunto toimintakyvystäsi, niin ota myös se mukaan luokittelutilaisuuteen.
- Jos sinulla ei ole voimassa olevaa lääkärintodistusta, varaa hyvissä ajoin aika lääkärille, joka tutkii sinut ja kirjoittaa sen perusteella lääkärintodistuksen. Todistus pohjana voi käyttää kansainvälisellä tasolla käytettävää englanninkielistä Medical diagnostic form -lomaketta (MDF).

Tarkennuksia askeleeseen 2.

- Lääkärintodistus diagnoosilla ja fysioterapeutin lausunto auttavat luokittelijaa hahmottamaan paremmin toimintakykysi.
- Luokittelija palauttaa todistukset sinulle takaisin.
- Luokittelija tallentaa tarvittavat tiedot tarvittaessa Paralympiakomitean hallinnoimaan luokittelutietojen tallentamisessa käytettävään tietoturvalliseen rekisteriin.
- Tietojen käsittelystä voi lukea tarkemmin Paralympiakomitean tietosuojaselosteesta, joka löytyy tästä [linkistä](#).

Tarkennuksia askeleeseen 2.

- Luokittelija kysyy sinulta diagnostisia ja muita tarkentavia tietoja yleensä etukäteen esimerkiksi puhelimitse luokitteluun ilmoittautumisen yhteydessä.
- Hän tarkistaa viralliset todistukset viimeistään luokittelussa, jolloin hän varmistaa lajiin soveltuvan toimintarajoitteesi tai vammasi.
- Luokittelu voidaan keskeyttää antaen merkintä CNC (Classification not completed), jos luokittelija tai kansallinen lajiliitto epäilevät ennen luokittelua tai luokittelutilanteessa, että
 - urheilija ei voi kilpailla turvallisesti
 - urheilija voi aiheuttaa kilpailutilanteessa terveysriskin itselleen tai muille urheilijoille.
- Kilpaileminen ei ole mahdollista, ennen kuin luokittelu on saatu loppuun.

Askel 3. Luokitteluun valmistautuminen

Valmistaudu kilpailun yhteydessä olevaan luokitteluun.

- Perehdy paratriathloniin ja sen luokittelusääntöihin sekä urheilijan rooliin ja vastuisiin.
- Varaa luokittelutilaisuuteen liikkumiseen soveltuvat vaatteet.
- Tuo luokittelutilaisuuteen ne apuvälineet, joita käytät hajroituksissa ja kilpailuissa, kuten proteesit, ortoosit, hihnat ja kainalosauvat.
- Tuo luokittelutilaisuuteen kaikki kilpailuvarusteesi, joita käytät uinnissa, pyöräilyssä ja juoksussa, kuten pyörät ja kilpapyörätuolit.

Askel 4. Luokittelun kulku

Luokittelutilaisuus ja sen kulku

- Tilaisuudessa varmistetaan ensin, että
 - sinulla on lajiin soveltuva toimintarajoite tai vamma
 - toimintarajoite tai vamma täyttää minimivammakriteerit.
- Tilaisuus järjestetään ennen kilpailua ei-kilpailullisessa ympäristössä, jossa on mahdollista havainnoida paratriathlonin avaintehtäviä ja toimintaa.
- Arviointitilaisuus kestää noin 1–2 tuntia.
- Luokittelukielenä on suomi.
- Sinulla voi olla mukana 1–2 tukihenkilöä (esim. huoltaja, valmentaja tai fysioterapeutti), joka on tutustunut tukihenkilön rooliin ja vastuisiin (esim. Hän tuntee vamma- ja urheiluhistoriasi). Alaikäisille huoltajan läsnäolo pakollista.

Askel 4. Luokittelun kulku jatkuu...

- Ota luokittelutilaisuuteen mukaan kopio lääkärintodistuksesta ja mahdollisesta fysioterapeutin lausunnosta.
- Ota luokittelutilaisuuteen mukaan henkilöllisyystodistus, jotta luokittelija(/t) voivat varmistua henkilöllisyydestäsi.

Askel 4. Luokittelun kulku jatkuu...

- Luokittelutapaaminen sisältää luokitteluun liittyvien lomakkeiden täyttämisen, haastattelun, toimintakyvyn arvioinnin, lajispesifejä tehtäviä. Luokittelu voi myös sisältää tapaamisen kilpailutilanteessa.
 - Luokittelija(/t) kertoo luokittelutilaisuudesta sekä pyytää sinua ja tukihenkilöäsi hyväksymään ja allekirjoittamaan urheilijan sitoumuslomakkeen, joka löytyy Paralympiakomitean Luokittelun materiaalit -sivulta, johon pääsee [tästä linkistä](#).
 - Luokittelija(/t) haastattelee sinua, joten varaudu kertomaan itsestäsi, toimintakyvystäsi ja harjoittelustasi.
 - Sinun on tehtävä parhaasi, kun luokittelijat arvioivat toimintakykyäsi fyysisillä lihasvoimaa ja koordinaatiota mittaavilla testeillä, teknisillä lajispesifeillä tehtävillä ja mahdollisella havainnoinnilla kilpailutilanteessa.

Askel 5. Kilpailuluokan ja kilpailuluokkastatuksen saaminen

Luokittelun päätteeksi luokittelija(/t) antavat sinulle kilpailuluokan ja kilpailuluokkastatuksen (lue tarkemmin kohdasta [kilpailuluokat](#) ja [kilpailuluokkastatus](#) ja sen merkitys), jotka astuvat voimaan heti luokittelun jälkeen.

- Kilpailuluokka ja -status ovat voimassa sillä tasolla, johon luokittelu on tehty.
 - Kansallinen luokittelu mahdollistaa kilpailun Suomessa kansallisella tasolla.
 - Kansainvälinen luokittelu mahdollistaa kilpailun sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla.
- Kansainvälinen luokittelu tehdään englanniksi ja esimerkiksi siinä käytettävät dokumentit voivat hieman poiketa kansallisen tason vaatimuksista (esim. lääkärintodistuksena käytetään lajin kansainvälistä MDF -lomaketta).
- Kansainväliseen luokitteluun lähtevän urheilijan -toimintamalliin voi tutustua Paralympiakomitean -sivustolla, johon [tässä linkki](#) (liikuntavammaisen urheilija).

Askel 5. Kilpailuluokan ja kilpailuluokkastatuksen saaminen jatkuu...

- Jos toimintarajoitteesi tai vammasi minimivaatimukset eivät täyty, saat kilpailuluokaksi NE (Not eligible), jolloin et voi kilpailla paratriathlonissa.
- Ethän unohda, että jokin toinen paraurheilulaji voi kuitenkin sopia sinulle.
- Jos urheilija on tyytymätön päätökseen, on hänellä mahdollisuus pyytää toista luokittelutilaisuutta.

Askel 6. Luokittelutulos ja mahdolliset jatkotoimenpiteet

Kansallinen luokittelutulos tilastoidaan ja se on voimassa kansallisella tasolla.

- Jos olet tyytymätön luokittelutulokseen, keskustele luokittelijan, kansallisen lajiliiton tai Paralympiakomitean kanssa mahdollisen protestin jättämisestä.
- Jos saat luokan NE, kanssasi voidaan miettiä muita mahdollisia lajeja.

Nauti kilpailusta!

Tarkentavaa tietoa

Kilpailuluokat

- **PTS2-PTS5:** Seisovien urheilijoiden luokat (Paratriathlon standing)
- **PTWC1-2:** Pyörätuolia käyttävien urheilijoiden luokat (Paratriathlon wheelchair users)
- **PTVI1-3:** Näkövammaisten urheilijoiden luokat (Paratriathlon visual impairment)
- **NE:** Vamma ei ole soveltuva paratriathloniin tai vamman minimivammakriteerit eivät täyty (Not Eligible).

Poikkeus

- **CNC:** Urheilija ei saa luokkaa, sillä luokittelua ei ole voitu tehdä loppuun esim. turvallisuussyistä tai urheilijan epätäydellisistä tiedoista (classification not completed). Urheilija ei voi kilpailla ennen kuin luokittelu on suoritettu onnistuneesti.

Kilpailuluokkastatus, eli luokittelun tila ja sen merkitys

N, New

- Status, joka on urheilijalla ennen ensimmäistä luokittelua sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla.
- Status, joka kertoo, että urheilijan tulee käydä luokittelussa, ennen kuin hän voi kilpailla toimintakyvyllään soveltuvassa kilpailuluokassa.

Kilpailuluokkastatus, eli luokittelun tila ja sen merkitys

C, Confirmed

- Status, jonka urheilija saa, kun luokittelupaneeli on tyytyväinen soveltuvaan toimintarajoitteeseen tai vammaan ja urheilijan toiminta- ja suorituskyky ovat ja pysyvät vakaana.
- Status, joka kertoo, ettei urheilijan tarvitse käydä luokittelussa uudelleen, ellei tule protestia tai muutoksia hänen terveydentilassaan tai lajin säännöissä.
- Tätä statusta ei voi saada, jos luokittelijoita on vain yksi.

Kilpailuluokkastatus, eli luokittelun tila ja sen merkitys

R, Review

- Status, jonka urheilija saa, jos luokittelupaneeli on sitä mieltä, että jatkossa tarvitaan uusi arviointi.
- Status kertoo, että urheilijan tulee käydä luokittelussa uudelleen esimerkiksi, koska
 - a) urheilija on uusi,
 - b) urheilijan vamma voi olla pysyvä, muttei stabiili,
 - c) urheilija on alle 18 vuotta, eikä ole vielä tavoittanut tuki- ja liikuntaelimestön kypsyttä
 - d) urheilija ei ole vielä tavoittanut urheilulajin vaatimaa kypsyttä
 - e) urheilijalla on hyväksytty lääketieteellinen tarkistuspyyntö (NE-R).

Kilpailuluokkastatus, eli luokittelun tila ja sen merkitys

R, Review

- Status, jonka urheilija saa, jos luokitteluun on tehnyt vain yksi luokittelija.
- Urheilijan on osallistuttava uuteen luokitteluun, erityisesti ennen kuin hän voi jatkaa kilpailua kansainvälisellä tasolla, ellei World Triathlon määrää toisin.

Kilpailuluokkastatus, eli luokittelun tila ja sen merkitys

FRD, Review with a Fixed Review Date

- Status, jonka urheilija saa, jos luokittelupaneeli arvioi, että jatkossa tarvitaan uusi arviointi, mutta se ei ole tarpeen ennen asetettua päivämäärää.
- Status, joka kertoo, että urheilijan tulee käydä luokittelussa uudelleen asetetun päivämäärän jälkeen heti ensimmäisessä mahdollisessa tilanteessa tai aikaisemmin vain, jos lääkäritarkastus tai protesti sitä vaatii.

Kilpailuluokkastatus, eli luokittelun tila ja sen merkitys

PCS, Provisional Classification Status

- Väliaikainen luokittelustatus kansainvälisellä tasolla, jonka avulla urheilija voi kilpailla kilpailussa, jossa ei ole luokittelua (katso tarkemmin seuraava sivu “väliaikainen luokittelustatus”).
- Status, joka edellyttää, että urheilija osallistuu luokitteluun vuoden sisällä.
- Status, jonka omaavalla urheilijalla ei ole protestioikeutta.

Kilpailuluokkastatus, eli luokittelun tila ja sen merkitys

Muutokset kilpailuluokissa ovat mahdollisia, jos World Triathlon muuttaa kilpailuluokan kriteerejä ja/tai arviointimetoja, jotka on määritelty luokittelusäännöissä.

- Tällöin World Triathlon voi vaatia luokittelun uudelleen arviointia keneltä tahansa urheilijalta (C, R, FRD statuksella) niin pian kuin mahdollista.
- World Triathlon tiedottaa tästä kansallisia lajiliittoa heti, kun se on mahdollista.

Poikkeusluvalla kisoihin: Väliaikainen luokittelustatus

Jos olet Suomen Triathlonliiton kanssa hakenut ja saanut luvan osallistua kansainväliseen kilpailuun, jossa World Triathlonin (WT) puolesta ei ole luokittelumahdollisuutta, toimi kansallisen lajiliiton kanssa seuraavasti:

- Pyytäkää World Triathlonilta väliaikaista luokittelustatusta PCS (Provisional Classification Status).
- Välittäkää se ja MDF-lomake WT:lle viimeistään 8 viikkoa ennen kilpailua.
 - Jos terveydentilasi ja vammasi katsotaan papereiden perusteella pysyviksi ja soveltuviksi paratriathloniin, niin voit saada PCS luokituksen.
 - Sinun on osallistuttava vuoden sisään luokitteluun, jotta voit pitää tulokset ja rankingpisteet.
 - PCS-statuksella ei ole protestioikeutta.

Lähteet

ITU Paratriathlon Athlete Classification Rules. 2019.

https://bin.yhdistysavain.fi/1586471/KZ4JvGGyFBBT4jQqbmCB0WyE6l/itusport_paratriathlon-classification-rules_2019-1.pdf.

Paralympiakomitea, 2020. Kansainväliseen luokitteluun lähtevä urheilija -toimintamalli, liikuntavammaiset urheilijat.

https://www.paralympia.fi/images/Leena/kv_luokitteluun_valmistautuva_urheilija_toimintamalli_2020_pi.pdf.

Paralympiakomitea 2021. Tietosuojaseloste. <https://www.paralympia.fi/tietosuojaseloste-asiakasrekisteri>.

Paralympiakomitea, 2022. Luokittelun materiaalit.

<https://www.paralympia.fi/urheilu/luokittelu/materiaalit>